

Kullerne saa at disse langt fra holdtes i den tilbørlige Orden. Ved Krigens Udbrud blev der jo anordnet Extrasessioner, og man fik i største Hast en stor Deel Lister istand; men det er høist usandsynligt, at de havde den Nødvendighed, som egentlig var nødvendig, og da disse Lister ideligt og ideligt forandre sig og Lægsbestyrelserne langt fra ikke, saavidt jeg har hørt, ere ubiagtede i at indmælde alle disse Forandringer, saa seer man, at dette maa lede til, at Kulleføringen idet Hele taget ikke kan være paa den Fod, den burde være. Dette stadfæster sig ogsaa ganske, naar man nærmere betragter Antallet paa dem, som ere indskaldte, og saaledes seer, hvorledes man, uagtet det ikke just meget betydelige Antal i det Hele — af Forstærkningen udgjør det, som Beretningen fremviser, kun 11 à 1200 Mand — uagtet dette ringe Antal dog alligevel er kommen ned til de høiere Aldersklasser og endog til det 38te Aar; dette viser nemlig tilstrækkeligt, at man ikke har havt Listerne fuldstændige; thi den hertøede Krigsminister bemærkede jo, at man bestandigt har fulgt den Regel, at indskalde de Yngre førend de Ældre; saalange det har været Nogen at erholde af de Yngre, kunde man altsaa ikke komme til de Ældre, og af det ringe Totalbeløb man nu i det Hele har faaet, udgaaer da nødvendigviis, at Listerne over de øvrige ikke have været saa fuldstændige, som de skulde have været. Denne Mangel troer jeg nu ikke godt kan afhjælpes paa anden Maade, end ved en fuldstændig Gjennemgaaen af alle Lægslisterne, saa at de blive rettede og fuldstændiggjorte og dernæst sammenlignede med de Lister, som findes ved de militaire Overbestyrelser, endvidere derved, at det nødvendige Antal Regimenter med tilhørende Districter oprettes. En anden Grund til det heromtalte uheldige Resultat for de ældre Artillerister i Sammenligning med de ældre Infanterister, troer jeg at kunne udlede fra den urigtige Opfattelse af en Bestemmelse i Armeeororganisationen for 1842. En af de Bestemmelser i denne Plan, som desværre aldrig kom til nogen Udførelse, førend nu lidt efter lidt under Krigen, det var den, at Forstærkningsmandskabet skulde organiseres. Med specielt Hensyn til Forstærkningsmandskabet til Artilleriet, saa er der i denne Plan

fastsat, at det skal bruges ved Fæstnings- og Kyst-Artilleriet, medens derimod Linien og Reserven skal bruges til Feldtbatterierne. Nu har man naturligviis bestemt det Antal Mand, som aarligt skal udføres for dette specielle Vaaben, i Henhold til det Behov man havde derfor. I Henhold dertil er ogsaa Antallet af Forstærkningsmandskabet, som aarligt indkaldtes, fastsat, saa at man i Krigstilfælde havde den nødvendige Styrke til Fæstningsartilleriet eller til Besætningen af Kystartilleriet; men det i Planen fastsatte Antal er meget for ringe, naar man vil benytte Artilleristerne saaledes, som man har brugt dem under dette Feldttog. I en Indstilling fra Artilleribrigaden er der baade i 1846, gjentagende i 1847 og jeg troer paany lidt førend Krigens Udbrud i 1848 gjort opmærksom paa, at Hensigten med dette Forstærkningsmandskabs Brug ved Artilleriet var ikke saaledes at forstaae, at enhver Fæstningskanon eller enhver af de svære Kanoner skulde betjenes udelukkende af Artillerister, men Meningen var kun, at der ved enhver saadan Kanon skulde findes 2 Artillerister og at det øvrige Mandskab skulde være Ikke-Artillerister, som meget let kunde gives fornøden Øvelse og som rimeligviis skulde tages af Infanteriet. Denne Maade at bruge Forstærkningsmandskabet paa ved Fæstningsartilleriet er ikke noget usædvanligt; den bliver brugt for det Meste i Udlandet, blandt andet veed jeg bestemt, at den bruges i Frankrig, og at dette har været Meningen med Plannens Bestemmelser fremgaaer jo klart af, at i det nye Artilleriexercise-Reglement er udtrykkelig Exercise baseret paa, at Nr. 1 og 2 ved Kanonen ere tillagte de vigtigste, de egentlige Artilleriforretninger ved Kanonens Besætning, medens det øvrige Mandskab have de mindre vigtige Forretninger, som det er meget let at indøve enhver Soldat i. Naar man nu betænker, at denne Forfæst i Planen ikke er bleven fulgt, men at man derimod udelukkende har brugt Artillerister, i det Mindste paa en lille Undtagelse nær i Fredericia, til at betjene Fæstningskanonerne — naar man tillige betænker, at Artilleriets Styrke i Krigens Løb er udviklet saaledes, at Feltartilleriet er blevet over en halv